

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Antonius i Paris

Citation: Claussen, Sophus: "Antonius i Paris", i Claussen, Sophus: *Antonius i Paris*, udg. af Jørgen Hunosøe ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, [i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab], cop. 1990, s. 321. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen01-shoot-idm140218342184928/facsimile.pdf> (tilgået 17. maj 2024)

Anvendt udgave: Antonius i Paris

ren Lenau, der får en tung kampesten lagt over brystet; to mænd søger så at klove den med tunge hamre. Silvio oprøres over tilskuernes skinhellige holdning: dels ønsker de forestillingen standset, dels stiger deres forventning, som byrderne bliver tungere. Han væmmes ved *denne Lyst til at opsøge Lidelse, denne fælles Ynkelihood, dette Hang til Selvplageri* (s. 276) – men er det ikke også hans egen situation? Som igen er lig *hans kristne Ven, Asketen N.N.'s*?

Her knyttes så forbindelsen tilbage til valfarten og dens genoplevelse i sengen, hvor en tidlig vågen Clara har strøet blomster over hans sengeleje – hvad der får ham til at mindes udflugten – og læseren til at tænke på begravelse og stilfuld død.

Det er unægtelig nærliggende at projicere Pietà-billedet henover Silvio-Clara-forholdet. Men den lidelse og sorg, som tidligere i bogen blev forbundet med kærlighedsforholdet, er her forsvundet.

Lidelsen opsøges ikke, men ligger som en fælles klangbund bag en kærlighed, som ikke er fremmed overfor naturen, men som også gradvis løfter sig ud af den. Silvios eros er ikke mere dæmoniseret eller splittet (slangebilledet s. 278), han er *som en nyfødt og tror paa alt: Guder besjæler atter Jorden og Luften og Havet*. Verden bliver virkelig en *Eventyrbog*, der læst rigtigt vidner om *en aandelig Verdensorden*, der udkrystalliserer sig omkring et enkelt punkt: Claras hengivne og selvopofrende kærlighed.

For at gøre historien færdig lader forfatteren generøst Clara forlade Silvio – og denne står nu tilbage med *Følelsen af en ulyre og ubetalelig Taknemlighedsgæld*. Han føler, han skal kunne betale den. *Epilogen* viser, at det kan han ikke. Som det hedder om den elsker, Silvio og Clara møder i Genova: han havde *det sky, hastige Blik som en af Livets betalingsudygtige, men beredte Skyldnere*. Blomster til sin elskede kan han ikke give; han kan i anarkistisk desperation *plyndre Blomsterboden* – handlingen har dog hverken kvindens eller fortællerens sympati.

I denne dobbelttone af triumf og magtesløshed toner bogen ud. Hans *Vilje har voxet sig skøn* hedder det på bogens sidste linie; spørgsmålet er da, hvad han skal stille op med den¹⁵. Claussen besvarer det selv med udsendelsen af sin socialistisk-erotiske utopi, skuespillet *Arbejdersken* (1898), der nu – i udvidet form – i *en Sum skal give alt det bedste*, han har *at fortælle om arbejdende Masser og deres Skønhedslængsel*. Med stykkets fiasko oplevede han sit livs fiasko.